

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Dariaus ir Girėno penkerių metų mirties šimtmečiui paminėti, Lietuva atidarė pirmąją savo olimpijadą. Kinijos amerikiečių kolonija taip pat turėtų tinkamai paminėti šiuos didvyrius.

LII, METAL 160 (452) N.

Telephone: EVERgreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, T REČIADIENIS, 1938 M., LIEPOS-JULY 13 D.

LIBRARY
New York Public
Library
410 Fifth Ave.
NEW YORK
CINA 3 CENTA

DABAR

Apie Palestiną
Howard Hughes
Budrio žodis
Lakūnas Šaltenis

JUOZAS TYSLIAVA

Po visą Palestiną kraštą siaučia teroras, kurio negali sulaikyti net toki praktiški kolonijų valdytojai, kaip britai. Klausimas, kuo baigsis šios riaušės Palestinoje? Juo labiau žydai stengiasi ten įsikurti, juo jie realiau svajoja apie savo valstybės atgavimą, juo arabai, kurie, amžiams bėgant, įsivyravo Palestinoje, tas izraelitų svajones išblaško.

Nuo to laiko, kai Romos kareiviai numalšino paskutinių žydų sukilimą, "nepalikdami akmens ant akmens" Palestinoje, praėjo daug, daug laiko. Per tuos du tūkstančius metų apžėlė ir takai, kuriais kadaise vaikščiojo žydų tautos sūnūs. Nenuostabu, jeigu šiandien žydams taip sunku į iš naujo įsikurti Palestinoje. Berods, šių dienų romėnai, britai, vargiai mano leisti vieniems žydams šeiminkauti Palestinoje.

Taigi, kuo baigsis žydų ir arabų kovos Palestinoje?

Ši vasara aviacijos pasaulyje būtų buvusi viena iš ramiausių, jeigu ne jaunas, 33 metų, Amerikos lakūnas Hughes, kuris praėjusį sekmadienį su milžinišku lėktuvu PASAULINĖ NEW YORKO PARODA ir keturiais palydovais leidosi per Atlanto vandenyną.

Sakoma, kad kiekvienas jaunas žmogus yra laimingas dėl to, kad jis — jaunas. Bet Howard Hughes, kuriam sulaukus 17 metų, tėvas paliko 17 milijonų dolerių, yra dvigubai laimingas. Jau ne pirmas sykis lakūnas Hughes laimi pasaulinių aviacijos rekordus. Prieš trejetą metų Hughes laimėjo pasaulinį greitoumo rekordą, atlekdamas iš Los Angeles į New Yorką per 9 valandas.

Dabar Hughes skrenda aplink pasaulį. Ir, reikia pasakyti, kad, nežiūrint visos eilės skridimų aplink žemės skritulį, šis Hughes skridimas, atrodo, bus rekordinis.

Mes linkime jam laimės.

Kalbant apie lakūnus, vakeriančiuosius New Yorko pietaujančius Paryžiuje, pusryčiaujančius Maskvoje ir vėliau žemės viršum neįmatuojamą Sibiro žemės plotų, tenka prisiminti ir mūsų lekiančius brolius.

Šiomis dienomis sueis lygiai penki metai, kai tokioje pat erdvės ir laiko kovoje žuvo pirmieji mūsų transatlantiniai lakūnai Dariaus ir Girėnos. Be to, tik vakar dienos Vienybės numeryje Lietuvos konsulas J. Budrys taip rašo:

"Amerikos lietuvių jaunūčiai, susibūrę Dariaus-Girėno Aeroklube, sumanė atžymėti to didingo žygio penkerių metų sukaktį, padovanojant savo senos Tėvynės jaunūmei — Lietuvos šauliams mokomąjį orlaivį".
Bet, deja, konsulas Budrys sako, "jū gražus sumanymas turėjo būti atidėtas — trūksta apie 500 dolerių".

Aišku, kaip diena, kad tai ne konsulo Budrio darbas — agituoti Amerikos lietuvius, raginant juos rūpintis savo reikalais. Bet jeigu net Lietuvos generalinis konsulas šiuo reikalu susirūpino, tai tur būt jis yra rimtas, tur būt jis yra svarbus.

O kas daroma iš mūsų pusės? Žmonės, kurie yra surinkę pinigų tam tikslui, atsisa-

KLAIPĖDOS KRAŠTO DIREKTORIJA ŽIŪRI VIEŠOSIOS TVARKOS

Išpėja krašto gyventojus nesiduoti jokiai provokacijai ir nedrumsti saugumo

KLAIPĖDA. — Klaipėdos krašto direktorija paskelbė šio turinio atsisaukimą į krašto gyventojus:

"Ryšyje su laivų įplaukimu birželio 21 ir 28 d. Klaipėdos uoste atsitiko apgailėtinų įvykių, prie ko ir daugelis asmenų buvo sunkiau ar lengviau sužeisti. Klaipėdos Krašto Direktorija, kuri atsako už viešos tvarkos ir saugumo palaikymą, yra rimtai šiuo susirūpinusi. Tokio pobūdžio įvykių nebūturi būti. Turi būti daroma viskas, kad juos išvengus.

Klaipėdos Krašto Direktorija todėl gyventojus išpėja būti laikytis ramiai ir sumaniai ir vengti susibūrimų. Viešos tvarkos ir saugumo palaikymas reikalauja, kad prieš ramybės ardytojus būtų daroma griežtų žygių. Krašto policijos viršininkai todėl prieš kiekvieną, kuris ramybę ir saugumą bet kaip trukdo ar mėgina trukdyti ir ypatingai prieš susibūrimus ir dėl policijos įsakymų nepildymo pavartos griežčiausias priemones.

Direktorija reikalauja, kad Klaipėdos Krašto gyventojai nieku nelištų provokuotis, taip pat patys jokiū būdu savo laikysena neprovokuotų.

Klaipėdos Krašto Direktorija kartu su gyventojų dauguma mano, kad šis raginimas bei perspėjimas bus pabojanmas ir kad jai nereikės pavartoti griežtesnių priemonių".

VELIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

PARYŽIUS. Amerikos lakūnas Howardas Hughes'as, savo lėktuvu "1939 m. Pasaulinė Paroda" liepos 10 d. 7:20 val. vak. pakilęs iš New Yorko, liepos 11 d. 11:58 val. ryto nusileido Le Bourget'e prie Paryžiaus. Tą 3,641 mylių tarpą perskrido per 16 valandų 38 minutes.

Tuo būdu H. Hughes'as laimėjo naują rekordą skridime per Atlantą iš New Yorko į Airiją ir iš New Yorko į Paryžių. Lindbergh'o rekordą prieš 11 metų jis sumušė beveik dvigubai.

Sutaisius kai kuriuos sugedimus, lėktuvus vidunaktį (New Yorko laikų pirmadienį 8:24 val. vak.) vėl sunkiai pakilo iš Le Bourget'o ir leidosi į Maskvą, tęsiant skridimą aplink žemės rutulį.

Skridama per Vokietiją, Lietuvą ir Rusiją, "Pasaulinė Paroda" nusileido Maskvoje vakar 11:20 val. ryto Maskvos laiku (4:20 val. ryto New Yorko laiku). 1,675 mylias iš Paryžiaus į Maskvą lėktuvus nuskrido per 7 val. 56 minutes, greičiu 200 mylių per valandą. Tai irgi naujas greičio rekordas skridime iš Paryžiaus į Maskvą.

HANKOVAS. Nuo praėjusio šeštadienio puldami, japonai mažai nuslinko į priekį Kiukjango link. Kinai sprogdina ir padega daugelį trobesių šiame mieste prie Yangtze upės. Smarkios kautynės eina ties Hukovu ir Pengtse, kur kinai yra įsitvirtinę. 25 japonų lėktuvai bombardavo Kantoną.

NEW YORKAS. Miesto ma ioras La Guardia šiandien vyks į Vašingtoną tartis su WPA vadovais dėl lėšų papildinimo miestui. Per paskutiniuosius metus miestas gaudavo po 750,000 dolerių kas mėnuo WPA darbams.

LONDONAS. Anglijos vyriausybė nesutinka patenkinti Mussolinio reikalavimą, kad Anglijos-Italijos sutartis tuojau įsigaliotų.

Patirta, kad Mussolinis su Franku susitarę italų karius iš Ispanijos kelti į ispanų svetimšalių legijoną, o į Italiją bus gražinta apie 10,000 serganių ir nusilpusių karių.

HENDAYE. Frankistai užėmė Moncofarą (5 mylių į pietus nuo Nuleso), Vallā de Uksą ir prisiartinę prie Segorbės. Jų lėktuvai bombardavo Madrido priemiestį. Lėktuvai šio miesto nebombardavo nuo vasario mėnesio.

EVIANAS, Prancūzija. Konferencijoje Vokietijos tremtinių reikalais pareikšta, kad apie 200,000 žydų nori išsikelti iš Vokietijos. Numatoma įsteigti nuolatinis komitetas Londone. Komiteto pirmininku norima išrinkti amerikietis, greičiausia M. C. Taylor'as.

ko atsisakytų, — "bijodami", kad lakūnas Šaltenis gali juos apvilti... Dar daugiau. Kai lakūnas Šaltenis ir jo draugai "reipėsi į vadinamus mūsų veivėjus, prašydami juos padėti upirkti lėktuvą, kaip Amerikos lietuvių dovaną Lietuvos šaulių Sąjungai, tai atsirado vet tokių, kurie dėl šio kiliaus reikalo tiesiog nusispovė...

Anot konsulo Budrio "jūs sielojatės, kad jūsų sūnūs ir jūsų dukros ištautėja, nutolsa nuo jūsų ir jūsų tėvų žemės". Bet kada tos Amerikos lietuvių jaunūmenės atstovai, kaip, pavyzdžiui, Šaltenis, nori tarnauti Lietuvai, tai tie "žemės tėvai" ne tik atsisako jiems padėti, bet dar, atsi-krankštę, nusispiauja...
Na, ar tai ne liūdna, graudu ir skaudu?

Kėsinosi prieš prezidentą? — Prezidentas Roosevelt'as šiomis dienomis keliauja po Ameriką ir sako prakatbas. Sustojus Oklahomos mieste, Okla., 52 metų amžiaus W. Hockaday'us mėgino užšokti ant prezidento automobilio laipto ir prezidentui... batus nuvalyti. Jį parbloškė slaptosios policijos valdininkas, o policininkas galutinai išsišokėlį suvaldė.

LIETUVIAI SIŪLO SUTVARKYTI GATVES LENKŲ OKUPOUTAM VILNIAUS MIESTE

VARSUVA. — PRZEGLĄD VOKIEČIAI MOKINA JAPONUS KOVOTI SU BOLŠEVIKAIS

Tame straipsnyje tarp kitko rašoma, jog jau prieš porą metų iškilęs klausimas sutvarkyti Vilniaus gatvių grindinį. Tačiau ypatingai aktualus tas klausimas tapo, užmezgus santykius su Lietuva.

Dabar esą svarstoma, kokia medžiaga būtų praktiškiausia gatvėms grįsti. Esą Lietuvos pramonininkas S. Gudinskas pasiūlęs Vilniaus magistratui sutvarkyti Vilniaus gatves, nurodydamas jo išdirbamos medžiagos praktiškumą ir elastingų kelių naudingumą.

Atsižvelgiant į prekybos santykių su Lietuva ugdymo aktualumą, S. Gudinsko pasiūlymas busias rimtai apsvartytas.

LIETUVOJE 159 PERIODINIAI LEIDINIAI

KAUNAS. — Šiuo metu Lietuvoje leidžiami 159 periodiniai leidiniai, kurių 135 išėina Kaune ir 24 provincijoje.

Leidžiama: 13 dienraščių (jų 6 lietuvių kalba, 4 žydu, 2 rusų ir 1 lenkų), 40 savaitraščių, 23 dvisavaitiniai, 50 mėnesinių ir 33 kitoki.

KINŲ KARO LAKŪNAS SUNAIKINO 50 JAPONŲ KARO LĖKTUVŲ

Japonai puola svarbiausią kinų karo aviacijos centrą Nančane ir svarbų geležinkelį

SANCHAJUS, liepos 12 d. — Kinai džiaugiasi dideliais savo laimėjimais oro kautynėse, kur jų lakūnai su bombonežiais labai aukštai skraidė. Pasirodo, kad tie bombonežiai yra rusų gamybos.

Kinų lakūnai penkis kartus puolė iš oro japonų aerodromus ir karo laivus Yangtze upėje tarp Hukovo ir Nančango. Jie sunaikino 50 japonų lėktuvų, buvusių tuomet aerodromuose, ir smarkiai sugadino penkis japonų karo laivus.

Pirmą kartą per 40 dienų 6 japonų lėktuvai mėgino bombarduoti Hankovą, bet pakile kinų lėktuvai atmušė puolimą ir nuvijo japonus.

Kinų kariuomenė sulauko japonus ties Hukovu, iš kur ja-

ponai puola Yangtze upe ties Kiukjana, 140 mylių nuo Hankovo.

Japonai persikėlė per Pajano ežerą į pietus, kur yra didžiausias kinų aerodromas Nančane. Jie rengiasi pulti vakarus, perkirsti Kantono Hongkongo geležinkelį ir po to susijungti su šiaurine kariuomene.

Japonai prisipažįsta, kad Šansi'o provincijoje kelios jų įgulos yra apsuptos ir laukia pasipirties.

Sanchajuje keli šimtai japonų kinių pažymi japonų ir kinų išdavikų, japonams tarnaujančių, automobilius. Tarp tautinėje miesto dalyje teroras pasibaigė, suėmus daugelį šimtųjų kinų.

POLITINIS TERORAS AUSTRIJOJE VIS DAR NESIBAIGIA

VIENA, liepos 12 d. — Nežiūrint žiaurių valdymo priemonių, vokiečiai įsitvirtino užimtoje Austrijoje.

Naciai pirmiausia panaikino įvairias priešingas jiems politines grupes. Pavojingieji asmenys suimami, siunčiami į ka- lėjimus ir koncentracijos stovyklas.

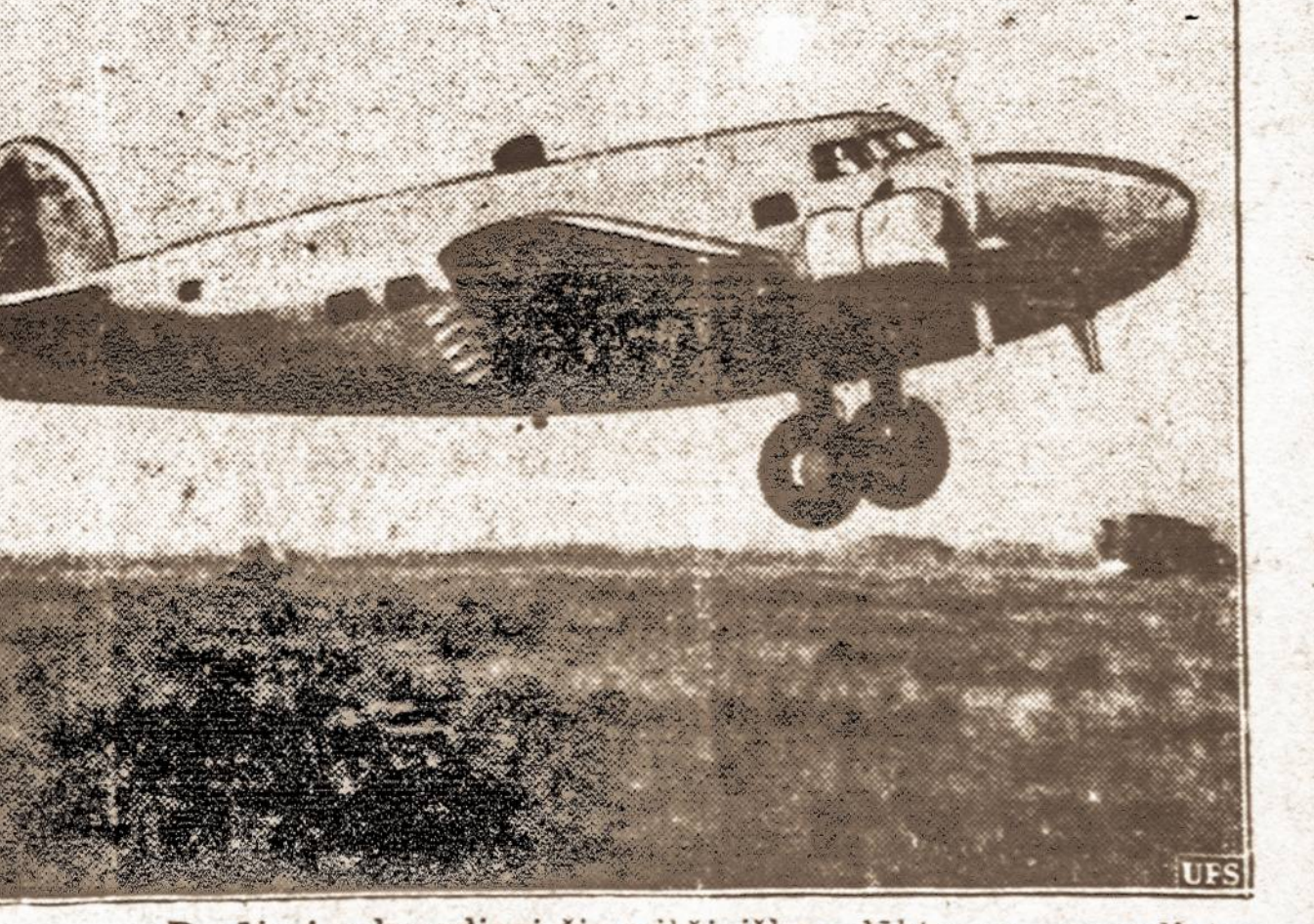
Tarp priešingųjų naciams politinių grupių yra liberalai, daugelis inteligentų, aristokratų, žydai, katalikai, komunistai.

Valdžios sluoksniai skelbia, kad politiškai neištikimų as-

menų suimta iš viso tikai 3,780. Bet plačiai kalbama, kad suimta iš viso apie 50,000 asmenų.

Vienas amerikono korespondentas patyrė, kad iš suimtųjų 12,000 yra katalikai, 6,000 tu- vė heimvehero (kun. Starhem-bergo privačios armijos) nariai, keli šimtai aristokratų, daug šlap intelligenčių, mokytojų, verslininkų ir mažiausia 20,000 žydu.

Be to, daug suimta nacių. Furie yra priešingi Vokietijos valdžios politikai.

Viso pasaulio dėmesys. — Praėjusį sekmadienį šis milžiniškas lėktuvus, pavadintas 1939 m. New Yorko Pasaulinė Paroda, sunkiai pakilo į orą su 25,000 svarų svoriu ir laimingai nusileido Paryžiuje. Po to jis nusileido Maskvoje ir dabar skrenda per Sibirą.

GRŪDŲ EKSPORTAS KOVA TARP ARABŲ IR ŽYDŲ

KAUNAS. — Rudenį daug eksporto vilčių nedavęs grūdų derlius galutinai pasirodė vis dėlto didesnis negu buvo spėta. Ūkininkai visą žiemą, ypač pavasarį, grūdus gyvai į pirkyklas vežė ir iki supirkimo sezono pabaigos Lietūkis supirko apie 78,000 tonų grūdų. Už grūdus ūkininkams sumokėta per 12,000,000 litų.

Dalis grūdų sunaudota vidaus rinkos reikalams, dalis eksportuota. Grūdų eksportas iki balandžio 20 d. pasiekė 57,625 tonų arba 1,152,500 centnerių. Daugiausia parduota užsieniui rugių — 44,150 tonu, miežių — 11925 tonai, kviečių — 1,550 tonų.

Grūdai išvežti į Angliją, Belgiją, Čekoslovakiją, Vokietiją, Norvegiją, Daniją, Estiją ir kitus kraštus.

JERUZALĖ, liepos 11 d. — Palestinoje riaušės vis dar neilgiausia. Dėl bombų sproginų vėl žuvo daugiau kaip 260 žmonių.

Riausių daugiausia įvyksta Haifoje. Tvarkos žiūri policija ir anglų jūrininkai.

—Šaulių Sąjungos choras, apie 100 dainininkų, sėkmingai dalyvavo Latvijos ir Estijos laimėjimo šventėse Rygoje ir Talline.

ORAS

Numatomą: giedra ir kiek šilčiau.
Saulė teka 5:35, leidžiasi 8:28. Dienos ilgis 14 val. 54 min.

VOKIEČIŲ SPAUDA NORI GERŲ SANTYKIŲ SU LIETUVA

Tik ne taip supranta Klaipėdos krašto padėti

Pradėjus Lietuvai ir Lenkijai normalius santykius, vokiečių spaudos susidomėjimas Lietuva žymiai padidėjo. Padidėjo ir jos įvertinimas ir noras gerus santykius su Lietuva. Šiandien duodame naują tokio susidomėjimo pavyzdį. Tilsiter Allgemeine Zeitung, nagrinėdamas šiomis dienomis Lietuvos Lenkijos santykius ir reikšdamas susirūpinimo, kad Lietuva per daug su Lietuva nesudraugautu, rašo tarp kitko:

"Klaipėdos kraštas tam tikruose lenkų sluoksniuose vaidina didelį vaidmenį. Pirmiausia universitetų profesoriai, kurie lauko valvas dėl Klaipėdos krašto. Į tą patį ragą pučia lenkų Vakarų Sąjunga ir nacionaldemokratai, kurie, kaip žinoma, visados minta vokiečių neprikanta, o lenkų nacionalistų spauda atidaro savo skiltis šioms neatsakingiems kursytojams.

Paskutiniu metu lenkų dešinioji spauda kilo ypatinga idėja pasirodyti kaip saugotoja nuo tariamų pavojų, kurie tam tikslui yra dirbtinai konstruojami. Lenkų nacionalistų sluoksniai, kurie iki šiol vis reikalauja Lenkijos ir Lietuvos valstybių susijungimo, dabar jaučiasi esą pašaukti, atkreipti Lietuvos dėmesį, kad Klaipėdos krašto vokiečiai gresia įvairiais pavojais. Kai tuos lenkų laikraščius perskaitai, tai pasirodo, kad tie "pavojai" kyla tik iš Klaipėdos vokiečių tiek, kiek jie reikalauja sau teisiu, kurios jiems yra suteiktos signatarinių valstybių — Anglijos, Prancūzijos ir Japonijos — patikrintoje autonomijoje. Šie visi Klaipėdos vokiečių reikalavimai nieka, bendro neturi su taip vadinamu "pirmu žingsniu atskirti Klaipėdą nuo Lietuvos", kaip lenkų raštininkai savo skaitytojams nori įkalbėti.

Šie Lietuvos vyriausybės, o taip pat lietuvių tautos, kurstytojai prieš Klaipėdos krašto vokiečius, kas ypač ryškiai matyti lenkų dešinėje spaudoje, taip pat tam tikra vadinamų demokratų spauda svarbiausiu tikslu laiko visose Europos vietose nuolat kelti neramumus ir visur ten įžiūrėti "tiktuosius" vokiečius, kaip taikos ardytojus. Jeigu pažūrėti, iš kur to "aliarmuojančios žinios" kyla, tai tuojau randama, kad jų pradžia kyla iš Londono ir Paryžiaus. Ten įvairiose nuodų virtuvėse — ar tas daroma pagal neatsakingųjų lenkų sluoksnių užsakymus, to klausimo čia nenagrinsime — vokiečių reikalavimas autonomijos pildymo yra paverčiamas "Klaipėdos krašto vokiečių reikalavimais, nukreiptais prieš Lietuvos valstybę interesus". Su džiaugsmu lenkų dešiniųjų spauda pasigavo šita Londono ir Paryžiaus sviesia sviedinuką ir stipriai jį dar didesni pučia.

Tai dar kartą pareiškia, kad vis dar yra Europoje tam tikru sluoksnių, kurie iš Versalio sutarties neapsitenkimo nori padaryti biznį ir pasidėpė anonimiškumu šauda savo nuodingą strėles. Mes tikime, kad Kauno vadovai yra užtektinai realūs politikai, kad jie pasiduotų pagaunami į lenkų dešiniojos spaudos pinkles, mes taip pat norime tikėti, kad Kauno susipratimas pralauš kelius ir bus atstatyta Klaipėdos autonomija, kas būtų geriausias įnašas į vokiečių — lietuvių santykių normalizaciją".

Mes tikime Tilsiter Allgemeine Zeitung patikrinimui, kad lenkų dešiniojos spaudos kalbos apie Klaipėdos krašto vokiečių ar iš visu vokiečių pavojų Lietuvai neturi jokio pagrindo. Bet taip pat iš savo pusės turim pasakyti, kad ir Tilsiter Allgemeine Zeitung kalbos apie tai, kad Klaipėdos krašto vokiečių teisės yra susiaurintos, kad čia autonomijos statuso nesilaikoma, neturi jokio pamato. Lietuva Klaipėdos krašto statutą tiksliai saugo ir Klaipėdos krašto vokiečių neiskiria iš savo piliečių tarpo į kokią atskirą kategoriją.

KAIP JAPONAI ŠEIMININKAUJA OKUPUOTOJE KINijoje

Kur japonų kareiviai pereina, ten lieka tik juoda žemė

Daily Herald Tolimųjų Rytų korespondentas Edgar Snow plačiai aprašo japonų okupaciją žydardibus Kinijoje. Kur japonų kareiviai pereina, ten liekanti tik juoda žemė. Prieš mane ant stalo gulė Tarptautinės pagalbos organizacijos Nankine, kuris tris mėnesius tyrinėjo japonų okupacijos veiksmus ir teikė nelaimingiems kinų valstiečiams pagalbą, duomens. Tai yra pirmi visai bešališki ir patikimi duomens. Jie surinkti iš šešių apskričių aplink Nankiną, tai yra tik iš 2% visos tos kinų teritorijos, kurią užėmė japonai. Tuose šešiuose apskirtyse vyrauja valstiečių žemės, kurie augino jayus ir gyvulius. Tenai japonai užmušė ne mažiau negu 57,000 buvilų ir 36,000 asilų. Šie skaičiai sudaro 90% visų tų sričių gyvulių. Kinų žemės ūkis priklauso nuo dirbtinių drėkinimų. Toje srityje japonai sunaikino 80,000 vandens ratų ir kitų drėkinimo mašinų.

200,000 kinų žemės ūkio įrankių sunaudota karui, o jų metalinės dalys pasistos į Japoniją. Kiekvieno kelio ir geležkelio abejojose pusėse 15 km. juostoj vietas sunaikinta. Tikėtai 10% ryžių laukų užsėta, o 75% visu valstiečių neturi sekanciai sėjai sėkly. Pačiame Nankine iš 40,000 namų sudeginta 12,000. Danguja ju sudegino japonai per tris savaites užėmus jiems miestą siantėjant deginimo organizoms. 45% visu gyventojų turtų išolešta. 80% kinų moterų pagrobta. Iš tikrųjų pagrobtyjų moterų procentas yra daug didesnis. 40% visu moterų, kurios kreipėsi į Tarptautinės pagalbos k-tą, pagalbos buvo našlės. Jų vyrai žuvo kare. Apskačiuojama, kad japonams užėmus Nankiną, ten užmušta daugiau negu 42,000 beginklių žmonių, 30% jų moterų ir vaikai. 20% vyrų tarp 16—60 m. amžiaus, Nankine tuo pat lai-

Didelės kariuomenės ir visuomenės bei senovės dienos iškilmes Kupiškėje, į kurias buvo suplaukę keliasdešimt tūkstančių kupiškėnų ir buvo atvykę daug aukštųjų svečių iš Kauno. Čia matyti (iš kairės aukštai): Tautinės Kultūros ir Propagandos Įstaigos vedėjas prof. Iz. Tamošaitis, krašto apsaugos ministro p. kariuomenės vadas brig. gen. St. Raštikis, ministras pirmininkas kun. Vladas Mironas, Kupiškio teisėjas Ad. Dulevičius, šeimo vicepirmininkas kupiškėnas dir. agr. Alf. Gilydis, Ldivizijos vadas brig. gen. Pundzevičius, jaunos tautiškuose drabužiuose kupiškietės (apačioje), kupiškietė gimnazistė įteikia kariui padovanotą šautuvą (viduryje), minios kupiškėnų ūkininkų (dešinėje aukštai) ir kupiškėnų senės traukia senas dainas (dešinėje apačioje).

KEISTA PREMIJA

Pereitais metais Vokietijoje miręs Muncheno alaus fabrikantas K. Hauptschlachtflein, paliko testamentą, kuriame, tarp kita ko, pasakytą: "10,000 markių premija kiekvienais metais bus išmokama tam Muncheno gyventojui, kuris taisy metais bus išgėręs daugiausia alaus. Šitos premijos laimėtojo paveikslas bus įdėtas visuose laikraščiuose mano išomis".

ATEIVIAI JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ REVOLIUCIJOJE

Amerikos revoliucija vadinama naminiu karu tarp šiaurinių ir pietinių v-bių. Karo priežastimi buvo tai, kad 11 pietinių valstybių sudarė savo sąjungą kurią pavadino Konfederacija, pasitraukė iš Federacijos. Tada Federacijoj pasiūlykė šiaurinės valstybės išėjo kariuonę su insurgentais, norėdami juos priversti grįžti į Federaciją. To karo pradžia padarė Konfederacijos šalininkė Pietinės Karolinos valstybė, kuri pirmutinė 1860 m. pasiskelbė Federacijai nepriklausanti, o kitais, 1861 m., prieš prisidėjo 10 kitų pietinių valstybių. Tais pačiais metais prasidėjo karas su Konfederacija. Pirmieji mūšiai įvyko Bool Run ir Wilson Creek. Karas tęsėsi keturis metus ir baigėsi ties Five Forks, Petersburg ir Richmond, konfederatai pralaimėję pasidavė federantams. Tai buvo 1865 m.

Tame kare dalyvavo ir nemažai tų vaidino ateiviai, kurių tada Jungt. Valstybėse buvo (pagal gyventojų surašymą 1860 m.) 4,136,000, imant vyrus moteris ir vaikus sykiu. (Aplamai gyventojų tada buvo 31,000,000). Federacijos kariuomenė sudarė 2,018,200 vyrų, kurių 25% (ar 494,933 asmenys) sudarė ateiviai, pirma vieta teko vokiečiams — 176,817 vyrų. Antroje vietoje kareivių daugiausia davė airiai — 144,221 ir angliai — 100,000. Kitą armijos dalį sudarė ateiviai švedai, norvegai, šveicarai, vengrai, lenkai ir kiti.

Konfederacijos kariuomenė sudarė vienas milijonas kareivių. Kiek ateivių toje kariuomenėje buvo aiškų žinių nėra, bet spėjama, kad tos armijos 10 nuosimti sudarė ateiviai. Išdėmėta, kad tais laikais pietinėse valstybėse ateivių gyveno nedaug.

Konfederacijos kariuomenė sudarė vienas milijonas kareivių. Kiek ateivių toje kariuomenėje buvo aiškų žinių nėra, bet spėjama, kad tos armijos 10 nuosimti sudarė ateiviai. Išdėmėta, kad tais laikais pietinėse valstybėse ateivių gyveno nedaug.

VOKIEČIŲ REIKSMĖ

Kadangi 1860 m. Jungtinėse Valstybėse ateivių vokiečių buvo 1,301,136, tai vokiečiai sudarė 31,4% viso gyventojų skaičiaus, todėl ir vokiečių kariuomenėje buvo daugiausia. Tik viename New Yorke suorganizuota vienuolika vokiškų regimentų, o tokių regimentų kiek mažesnius skaičius įstatedė Pennsylvania, Ohio, Indiana, Illinois ir Wisconsin.

Vokietijos išeiviai, kurie į Ameriką pabėgė 1848 m. Vokietijoj nepavykus revoliucijai, U. S. A. revoliucijos karėse suvaidino žymią rolę, organizuodami savanorius Federacijos kariuomenė. Daugiausia pasijūzė Vokietijos išeivis Carl Schurz, kuris prez. Lincoln laikais buvo ambasadorium Ispanijoje, o revoliucijos kovose prie Chattanooga vadovavo divizijai būdamas generalmajoras. Dr. Francis Lieber buvo prezidento Lincoln patarėju. Kiti prezidento Lincoln patarėjai irgi buvo vokiečiai, kaip Augustin Koerner, dr. Teodor Canisius, Illinois Staats-Anzeiger redaktorius Gustav Kuntz ir kiti. Kiek dabar randami užrašai liudija, revoliucijoj Federacijos armijoj 500 vokiečių, žemesnio ir aukštesnio laipsnio karininkai.

Lenkijos išeivių Jungtinėse Valstybėse 1860 m. buvo 30,000 iš kurių 4,000 dalyvavo revoliucijoj, tarnaudami Federacijos kariuomenėje, o 165 lenkai tarnavo kaip žemesnio laipsnio karininkai, kurių aukščiausi buvo Vladas Krizanovskis, po dviejų metų pakeltas pulkininku. Kitas karininkas M. Wesolowski buvo pakeltas į aukštesnį laipsnį už savanorių organizavimą Toledo, Oh.

VENGRIJOS IŠEIVIAI 1860 m. Vengrijos išeivių Jungtinėse Valstybėse buvo 4,000. Tai buvo daugiausia bėgliai po nenusekusių sukilimų Vengrijoj. Prezidento Lincoln proklamacija paskelbus, beveik visi ateiviai vengrai

stoję į Federacijos kariuomenę, kuriai davė 15 pulkininkų, 14 majorų, 15 kapitonų ir daug žemesnių karininkų. Vengrai sudarė beveik pusę Garibaldi gvardijos 30 N. Y. pulko.

Prieš 1860 m. dideli būriai švedijos, Danijos ir Norvegijos išeivių apsigyveno Minnesota, Illinois ir Wisconsin, todėl iš tų valstybių karių skyrius sudarė skandinavai. Kompanija D trečio Minnesotos pulko sudarė iš švedų ir buvo vadovaujama generolo švedo Matson. Penkioliktas Wisconsin pulkas daugumoje susidarė iš norvegų ir 50 danų. Be to, visos švedų išeivių 16% savanoriais įstojo į Federacijos kariuomenę. Daug kur pasijūzė jo danas Stotbrand ir švedijos išeivio sūnus Jonas Erikson, buvęs admiralu.

1860 m. šalies gyventojų surašymai Jungtinėse Valstybėse rado 25,000 čekų ateivių. Iš to skaičiaus į Federacijos kariuomenę savanoriais įstojo šimtas vyrų. Chicagoj čekai ir slovakai suorganizavo Lincoln'o šaulių kompaniją. New Yorko pulke aukštojo laipsnio karininkais buvo čekai — Jonas Pilzen ir Jonas Rzina.

V. S. Jokubynas

Lietuviškų produktų konkurencija Lenkijai

VARSUVA. — Lenkų kariuomenės dienraštis POLSKA ZEBRONA birželio 19 d., atspaudė straipsnį "Lietuva — žemės ūkio kraštas", kuriame, be ko kiti rašoma, jog prekybos santykių suormavimo išvakarėse esą reikalinga pažinti savo naujo partnerio ūkio ir užsienio politikos struktūrą. Yra žinoma, kad Lietuva yra žemės ūkio kraštas tikra to žodžio prasme. Įvertinant Lietuvos ūkio produktų eksportą, esą reikia nesaikiškai pripažinti, kad tokie lietuviški produktai, kaip svestas, bekonai, kumpiai ir kiaušiniai užsienio rinkose turi išdirbtą gerą markę. Tai sudaro rimtą konkurenciją Lenkijai.

Tokios geros produktų kokybės esą pasiekta Lietuvos valdžios pastangomis, centralizuotu supirkimui ir pardavimu, o taip pat ir standartzavimu.

— Kaune grupė asmenų steigia draugiją, kuri rūpinsis lietuviškų tautiškų šokių grynumu ir jų propaganda.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVERgreen 7-840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	\$7.00
Pusė metų	\$3.75
Tris mėnesiams	\$2.00
Vienam mėn.	\$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	\$5.00
Pusė metų	\$2.75
Tris mėnesiams	\$1.65
Vienam mėnesiui	\$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti paratyti tik vienoje lankto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu. Neprašoma rankraščių neturintys visi reikalavimai adresuokite: Lithuanian Press Corporation 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smirnas — Vedėjas.
J. Tyčias — Redaktorius.

SKAITYKIT VIENYBĖ

GYVENIMO KELIJE...

- Beržai dainavo apie laimę
- Dainavo gluosniai, uosiai...
- Baltų lelijų, rožių kaime,
- Meksfalto alėjoj
- Tave, mergužele, aš palikau...
- Dienas naktis motorai čia užia
- Gailiai sirenos verkia...
- Tave ten palikau, mergužė,
- Pilkaj padangėj
- Juodų šešėlių parke...
- Palikau kaime aš motuše
- Dainužėj jos išaugęs —
- O ir argi aš svetur palūšiu?
- Ir tu berneli, broli, drauge!
- Zinau, kur mano laimė svito
- Tik nežinau kur leisis?
- Ar čia susitiksiu naujo ryto
- Ar dar toliau išeisiu?...

Petras Juknys

Brooklyn, N. Y.

Naujos sidabrinės Lietuvos dvijdešimties metų jubiliejui pami neti 10 litų monetos, kurios paleistos į apyvartą birželio 13 d. Monetos viduryje pirmojo ir dabartinio Lietuvos Respublikos Prezidento A. Smetonos bareljefas. Šių monetų paleista apyvartoj tik 100,000 egz.

VIENYBĖ

MALONUS LIETUVISKAS RADIJAS

PATERSON, N. J. — Šios kolonijos lietuviai kiekvieno sekmdienio rytą, 9 val., mielai klausosi lietuviškos radijo programos, kurią būrelis mūsų veikėjų ir biznierių leidžia iš Jersey City, N. J.

Be galo malonu klausytis gražių lietuviškų dainelių, kurios džiugina kiekvieną lietuvių, tiek ateivį, tiek čia gimusį jaunimą.

Man teko pastebėti keletas kitataučių, kurie taip pat klausosi tos lietuviškos programos. Ir jie gėrisi lietuviškais dainomis, betgi tuojau užsuka radiją, kai išgirsta polką... Sakė: "lietuviai visu kuo skiriasi nuo kitų tautų, bet kam jiems reikalingas lenkiškas šokis?" Svetimtaučiai didelę teisybę pasakė ir sugėdina mus.

Iš tikro, kam gi mums reikalingi lenkų šokiai? Vietoje polkų reikėtų groti lietuviški šokiai: suktinis, kulpakojis, noriu miego, našlys, malūnininkas ir kt. Radijo orkestras gal ir nebologai groja polką, bet jis turėtų parodyti tikrą lietuviškumą per radiją.

Bet vistiek esame labai dėkingi tos lietuviškos radijo programos leidėjams ir vedėjams. Linkime geriausios kloties ateityje ir tobulinti programą.

Lietuvių biznierių ir organizacijos turėtų remti tą programą savo skelbimais ir kitokia parama.

Tos programos leidimas yra kilnus tautinis ir kultūrinis darbas, kuriuo džiaugiasi visos plačiosios apylinkės lietuviai. Nauda iš to yra neapsakomai didelė ir kartu maloni. Tegu skamba saldūs lietuviški aida radijo bangomis ir pasiekia kiekvieno lietuvių namus.

Patersoniečiai lietuviai kiekvieną savaitę nekantriai laukia sekmdienio ryto, kad vėl galėtų išgirsti lietuviškas dainas ir muziką. Bet svarbu, kad visatoji muzika būtų tautinė, lietuviška. Tikimės, kad radijo programos leidėjai aukščiau minėtą klijūt pašalins ir patobulins, visai sulietuvinus programą.

K. Radastėlis, Jr.

Šv. Vincento Draugija

MASPETH, N. Y. — Praėjusį šeštadienį, liepos 9 d. įvyko šv. Vincento Draugijos pusmetinis susirinkimas, kame su tvarkytas pašalpos skyrius. Tas bus labai sveika mūsų organizacijai, ypač jos palaikymui.

Draugija nutarė paaugti 15 dolerių Dariaus-Girėno Aero klubo perkamam lėktuvui, kuris bus šiemet nugabentas ir padovanotas garbingai Lietuvos Šaulių Sąjungai.

Pusmečiui išrinkta pusė draugijos valdybos: vicepirmininkas S. Valantinas, protokolo raštininkas P. J. Šlapikas, izdininkas J. J. Bernatas, izdo globėjai Jurgis Gražulis ir A. Bazaras.

Praėjusį sekmdienį, liepos 10 d. draugijos rūpesčiu Maspetho lietuvių parapijos bažnyčioje buvo pamaldos už gyvuosius ir mirusius draugijos narius. Draugijos nariai šiemet labai puikiai pasirodė, nes dalyvavo daugiau kaip 200 narių.

Visi eilėmis su Lietuvos ir Amerikos vėliavomis maršavo į bažnyčią ir paskiau iš bažnyčios. Tas darė gražaus išpūdzio kitataučiams, kurie matė ir gėrėjosi tomis eitynėmis.

Po pamaldų nariams buvo pagaminti pusryčiai. Po pusryčių draugijos pirmininkas Petras Bogačūnas paaiškino, kad šv. Vincento Draugija veikia jau 35 metus. Priminė draugijos darbus, nuopelnus ir aukas tautos ir tikybės reikalingams.

Taip pat kalbėjo ir daugelis kitų.

Rep.

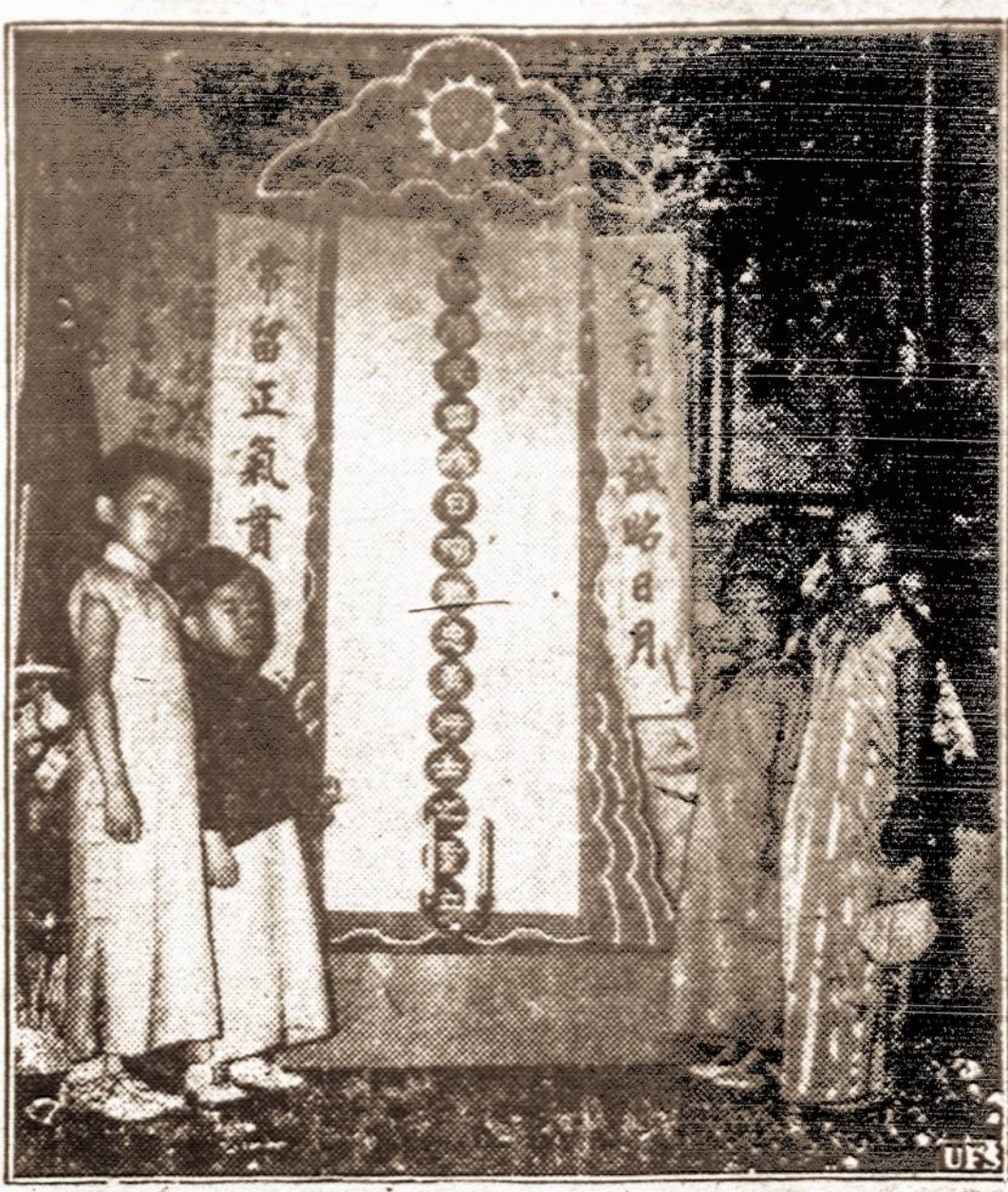
I aukšč. teisma? — Aukščiausio teismo teisėjui B. Cordoz'ai mirus, į jo vietą numatomas skirti senatorius iš New Yorko Robertas F. Wagner'is. Kitu kandidatu minimas Illinoiso gubernatoriaus Horner'is.

MIRE

Buvusio Lietuvių Spaudos Bendrovės pirmininko ir dabartinio direktoriaus sūnus Benediktas Ščegauskas (Sčegaus), Jr., praėjusį penktadienį su kitu asmeniu važiavo automobiliu pas savo gimines ir Connecticut'o valstybę. Bevažiujant išliko automobilio nelaimė, kurioje B. Ščegauskas, Jr. sunkiai susižeidė ir šeštadienio vakarą mirė, 30 metų amžiaus.

Vakar palaidotas Kalvarijos kapinėse.

Mūsų direktoriui B. Ščegauskui reikiame gilius užuojautos, netekus sūnaus, kuris paliko nuliūdusią žmoną ir tėvus.

Kinų patrijotiskumas. — New Yorko kinai iškilmingai minėjo kinų-japonų karo metinę sukaktį. Po patrijotiskų kalbų kinai surengė eitynes ir rinko aukas savikiams pagelbėti.

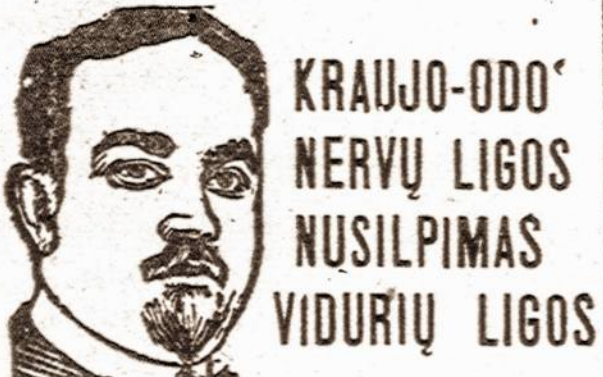
Dewey-veikliausias valstybės gynėjas

Pradėjęs eiti New Yorko valstybės gynėjo pareigas, Thomas Dewey per pirmuosius šešis mėnesius iškėlė daugiau bylų, daugiau kaltinimų ir daugiau laimėjo visuomenės valymo srityje, negu bet kuris kitas New Yorko apskrictio valstybės gynėjas per tokį laikotarpį per paskutinius 9 metus. Tai liudija statistika.

T. Dewey per pusmetį sėkmingai iškėlė 430 bylų bendroje teismo sesijoje. Jis laimėjo 72.8% bylų. Iš viso jis iškėlė 1,903 bylas, iš kurių 958-se byloje kaltinamieji liko apkaltinti ir nuteisti.

Tai rodo, kād T. Dewey yra veikliausias iš visų buvusių valstybės gynėjų ir yra drąsus kovotojas dėl teisingumo.

GYDO CHRONISKAS LIGAS

Moterys ir vyrai sergantys kraujo ir odos ligomis, kroniškų nervų sutirimu, bendru kūno nusilpimu, vidurių ir išėinamosios žarnos ligomis, nosies, žarnos, plaučių, bronchito ir kepenų ligomis, kurių nesuprantate, tuojau kreipkitės X-Spinduliai, Kraujo ir šlapimo ištyrimas priinama kaina

EGZAMINACIJA NEMOKAMAI

Dr. L. ZINS

110 East 16th Street, New York, N. Y. tarp 4th Ave ir Irving Pl.

(Isteigta prieš 25 metus)

VALANDOS: 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmdieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. popiet.

KAS GROS VIENYBĖS GEGUŽINEJE?

Besirengiant metinei VIENYBĖS dienraščio gegužinei, kuri įvyks rugpiučio 14 dieną Klaščiaus parke ir salėje, VIENYBĖS administracija stropiai rengiasi tam svarbiam ir visuomenės laukiamam įvykiui.

Šiomis dienomis administracija pasirašė sutartį su plačiai žinomu muziku Adomu Jezavitu, kuris su savo orkestru mielai sutiko linksminti VIENYBĖS gegužinės publika.

MIRĖ

Liepos 6 dieną Greenpoint'o ligoninėje mirė Jonas Saulėnas, 65 metų amžiaus, gyvenęs 423 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Liepos 8 d. palaidotas šv. Jono kapinėse.

Liepos 4 d. namie mirė Aleksandras Klimas, gyvenęs 222 Pennsylvania Ave., Brooklyn, N. Y. Liepos 7 d. palaidotas Kalvarijos kapinėse.

Liepos 10 d. namie mirė Mikolas Malėšius, gyvenęs 782 Macon Str., Brooklyn, N. Y. Paliko žmoną Juazafiną, tris sūnus ir dvi dukteris. Bus laidojamas iš namų šiandien, liepos 13 d. 10 val. ryto į šv. Jono kapines.

Visų šių mirusiųjų laidojimu rūpinosi laidotojas B. P. Šalinskas.

Viktorija Vanienė, 56 metų amžiaus, gyvenusi 250 Keap Str., Brooklyn, N. Y., mirė Kings'o apskricties ligoninėje.

Kūnas pašarvotas J. Garšvos koplyčioje. Laidotuvės įvyks šį ketvirtadienį, liepos 14 dieną iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į šv. Jono kapines.

GREAT NECK'UI MALONI ŽINIA

Great Neck'o miesto majoras W. H. Bryant'as paskelbė, kad šiemet mokesčiai už nuosavybę ir asesmentus bus mažesni, negu pernai.

Mokesčiai bus sumažinti apie 17%. Tuo pasidžiaugs ir visos vietos lietuviai, kurie turi nuosavybes.

Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubas Bayonne, N. J.

rengia

SEPTINTĄ VIENYBĖS NAUDAI DIDELĮ

IŠVAŽIAVIMĄ SEKMADIENĮ

Liepos-July 24 d., 1938

P. Vaičionio ūkyje, Meadow Grove, Cranford, N. J.

PPADŽIA 12 VALANDĄ DIENĄ

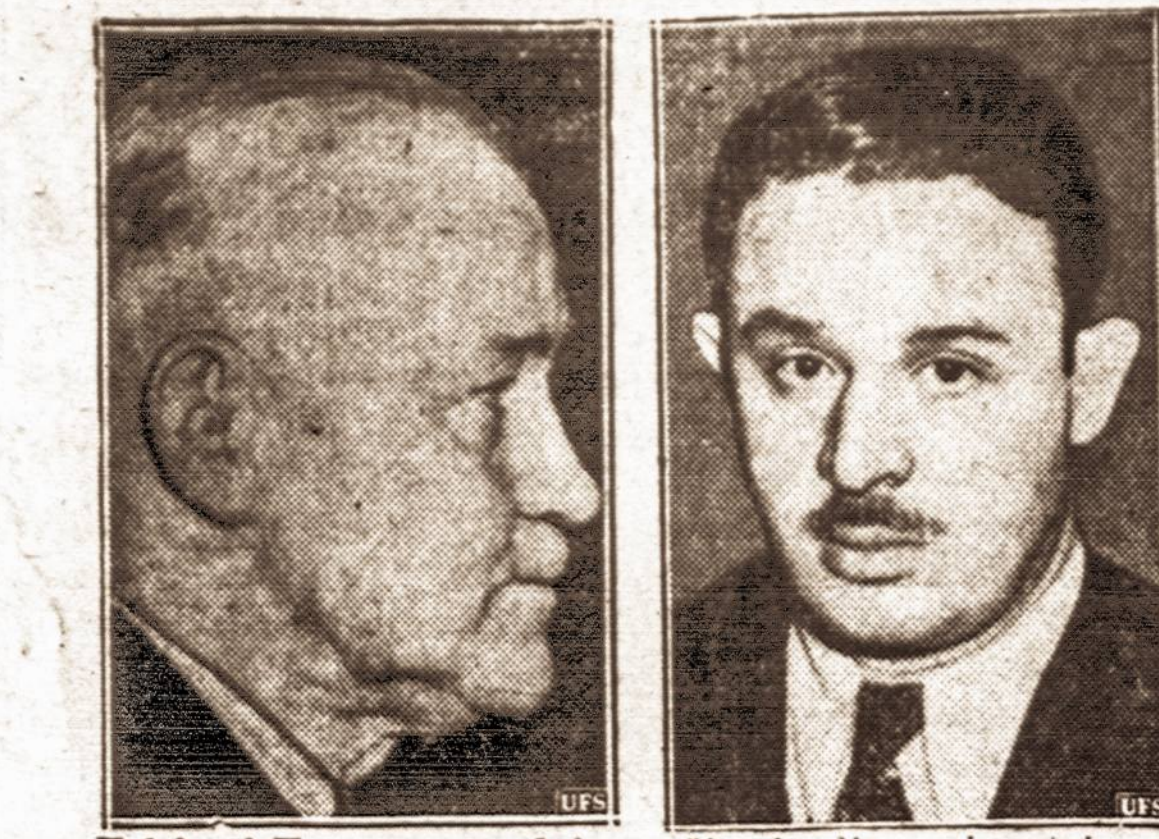
Įvairios pramogos, kalbos, žaidimai. Puikus orkestras gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Bufetas gausus gerimais ir valgiais.

Tikiėtų galima gauti pas komiteto narius ir kitus asmenis TIKIETO KAINA 25c

Iš Bayonn'ės busai išvažiuos 10 val. ryto, nuo klubo svetainės, 49 East 21st Street.

Tikiėtų kaina busi abi puses \$1.00 Vaikams 50c

Visi į įdomų, didelį ir gausingą išvažiavimą! KOMITETAS

Teisiami Tammany vadai. — Šiomis dienomis teismas nagrinėja bylą, kurioje kaltinami Tammany vadai James J. Hines'as, kairėje, ir J. Ričardas (Dixie) Davis'as, dešinėje. Jie kaltinami bendradarbiavimu Dutch Schult'o loterijų rakiete.

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkelti savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
necoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

GARSINKITĖS VIENYBĖJE

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUSIES LIETUVISKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa viokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PASTU IR EKSPRESU

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELLAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 Kūplyčia Laidotuviams

A. VALANTIEJUS
54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEWton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(SALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kūplyčia Laidotuviams

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVERgreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalingams.

SKAITYKITE VIENYBĖ

TARZANAS UGNYJE

13. Kuomet kareiviai ir vietos kariai uoliai ieškojo Tarzano, manydami jį pavogus kapitano d'Alberto dukrelę Yvone, nedorasis Abdul-Kebas nesiliovė veikęs prieš Tarzaną. Pirmiausia Abdul Kebas prikalbiavo vieną d'Alberto tarną pavogti iš Yvonės kambario medalionėlį, kurį mergaitė kartais nešiojosi.

Gavęs Yvonės medalionėlį, Abdul Kebas leidos į apylinkes kaimus, kur papirkinėjo vietos gyventojus, kad jie kalbėtų taip, kaip jis juos pamokina. Netrukus jo agitacijos vaisiai pasirodė. Į kariuomenės stovyklą pradėjo eiti kaimiečiai su įvairiais pranešimais ir pasakojimais.

Abdul Kebo įmokyti, kaimiečiai pasakojo kareiviams, kad čia vienur, čia kitur matė didelį baltą vyrą besinešant didelę baltą mergaitę. Iš pradžių nedaug jiems tikėta, bet kai vienas parodė Abdul Kebo įteiktą Yvonės medalionėlį, kurį būk radęs girioje, kareiviai subruzdė.

Nuliūdusiai kapitonienėi rodėsi, kad mergaitė tikrai nešiojo tą medalionėlį, kuomet buvo pavogta. O negras pasakojo, kad radęs medalionėlį, sekdamas paskui baltą vyrą, besinešantį mergaitę. Tuomet kapitonas d'Albertas griežtai pareiškė: "Tas baltasis žmogvas turi būti nužudytas!"

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukėnaitis